

ΑΠΟΨΕΙΣ

Αργύρης Αργυριάδης

Το δημογραφικό πέρα από ευχολόγια

© 14/05/2024 11:00

FACEBOOK

TWITTER

COMMENTS

Τα πράγματα είναι απλά. Οι αριθμοί -όχι βέβαια πάντα- καταδεικνύουν ένα πρόβλημα. Για να διατηρηθεί αριθμητικά ο πληθυσμός μίας χώρας θα πρέπει να αντιστοιχούν σε κάθε γυναίκα παραγωγικής ηλικίας 2,1 παιδιά (δείκτης γονιμότητας). Στην Ελλάδα, ο δείκτης γονιμότητας βρίσκεται σε 1,32 παιδιά ανά γυναίκα και βαίνει μειούμενος. Περιμένω με πραγματικό ενδιαφέρον τη δημοσίευση του Εθνικού Σχεδίου για το Δημογραφικό από το υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Δεν παραγνωρίζω, όμως, ότι το συγκεκριμένο υπουργείο είναι θεματικό. Αντιθέτως, οι πολιτικές για το Δημογραφικό πρέπει να είναι οριζόντιες, δηλαδή άπτονται αρμοδιοτήτων και πρωτοβουλιών περισσότερων υπουργείων (ιδίως του Οικονομικών, Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Παιδείας).

Οι αριθμοί δεν καταδεικνύουν πάντα τις αιτίες. Αποδεικνύουν, όμως, τις στρεβλώσεις και τα αντικίνητρα. Και ενώ η βασικότερη αιτία για την υπογεννητικότητα μπορεί να είναι η αλλαγή του τρόπου ζωής του σύγχρονου νέου ευρωπαϊού πολίτη (μη λησμονούμε ότι το δημογραφικό είναι εξόχως ευρωπαϊκό πρόβλημα), οι στρεβλώσεις και τα αντικίνητρα που υφίστανται αποτελούν αποτέλεσμα αποκλειστικά κακών και ανεδαφικών πολιτικών.

Πράγματι, οι νέοι στην Ευρώπη σήμερα δίνουν έμφαση στην καριέρα, ο ατομισμός κυριαρχεί, ενώ η ποιότητα ζωής συσχετίζεται περισσότερο με την απόλαυση υλικών αγαθών παρά με τη δημιουργία πολυμελούς οικογένειας. Τι γίνεται, όμως, όταν αποφασίσουν να κάνουν οικογένεια; Η πολιτεία δημιουργεί ένα δίκτυο κοινωνικής ασφάλειας και ποιοτικής υποστήριξης ή αρκείται στα συνήθη λεκτικά πυροτεχνήματα;

Ας δούμε ορισμένα παραδείγματα. Η Ελλάδα επιβάλλει σε όλους ανεξαιρέτως του τύπους νοικοκυριών υψηλότερες κρατήσεις στο εισόδημα από τις περισσότερες χώρες του κόσμου και φυσικά από το μέσο όρο του ΟΟΣΑ. Ωστόσο, σε μία συγκεκριμένη κατηγορία σπάει όλα τα ρεκόρ. Ορθά μαντέψατε. Στις οικογένειες με παιδιά, ιδίως σε αυτές με το μικρότερο εισόδημα παρατηρούνται οι μεγαλύτερες κρατήσεις. Υπερβαίνουν το 12,1% σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο κρατήσεων στις χώρες μέλη του ΟΟΣΑ! Ουδείς νουνεχής πολίτης μπορεί να δικαιολογήσει αυτή τη διαφορά.

Στο πλαίσιο της στεγαστικής πολιτικής συμβαίνει κάτι αντίστοιχο. Μόνον που στον τομέα αυτό δεν αποτυχαίνει μόνον η πολιτεία, αλλά και το τραπεζικό σύστημα. Το τελευταίο, με περισσή ευκολία διαφημίζει ότι διαθέτει «κοινωνική ευθύνη» και υιοθετεί πρακτικές «αιφορίας», αλλά διατηρησιμότητα δίχως ανθρώπινο γένος δύσκολα μπορεί να νοηθεί. Οι τράπεζες οφείλουν να δημιουργήσουν στεγαστικά δανειακά προϊόντα που επιτόκια και έξοδα θα μειώνονται και χρόνος αποπληρωμής θα αυξάνεται ανάλογα με τον αριθμό των παιδιών που αποκτά κάθε οικογένεια.

Τρίτο παράδειγμα, η υποστήριξη πολιτικών υποβοηθούμενης αναπαραγωγής. Μολονότι η χώρα έχει ένα σύγχρονο νομικό πλαίσιο για το συγκεκριμένο τομέα απουσιάζει παντελώς οποιαδήποτε οικονομική υποστήριξη. Το κράτος οφείλει να καλύπτει το σύνολο της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για όλες τις προσπάθειες που η ιατρική επιστήμη αναγνωρίζει ως βέλτιστες, ενώ ταυτόχρονα θα πρέπει να υποστηρίζει νέες γυναίκες που επιθυμούν να κρυσουνηρίσουν ωάρια για μελλοντική χρήση. Η στήριξη στους νέους πρέπει να είναι έμπρακτη.

Τέταρτο παράδειγμα, η δημιουργική απασχόληση παιδιών μέχρι την έναρξη του σχολικού βίου. Οι βρεφονηπιακοί σταθμοί και τα κέντρα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών, ιδίως στα αστικά κέντρα, είναι περιορισμένα σε αριθμό και οι ώρες λειτουργίας δύσκολα ανταποκρίνονται στο ωράριο εργασίας νέων ανθρώπων (ιδίως ελεύθερων επαγγελματιών και εμποροϋπαλλήλων με «σπαστό» ωράριο κ.λπ.). Εάν η πολιτεία θέλει να σταθεί αρωγός και κοινωνός στις προσπάθειες των νέων να τεκνοποιήσουν τα διακυβεύματα είναι συγκεκριμένα. Η βούληση (ανα)ζητείται...

*Δημοσιεύθηκε στη "ΜτΚ" στις 12.05.2024

Δημοφιλείς Απόψεις

Νίκος Ηλιάδης

Τα αναπάντητα ερωτήματα, οι ψίθυροι και οι ευθύνες για το δυστύχημα στο λούνα παρκ της Κασσάνδρας. Τον Νίκου Ηλιάδη

© 21/08/2024 07:00

MakThes Team

Αυγουστιάτικο παρα(απο)λογισμοί. Αυγουστιάτικοι σεληνιασμοί. Της Νάσιας Λουκοπούλου

© 23/08/2024 13:09